

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการสอนเสริมและสอบรวบยอด ความพร้อมในการสอบ และผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลต่อวิธีการจัดกิจกรรมการสอนเสริมและการสอบรวบยอดสาขาพยาบาลศาสตร์ ศึกษาความพร้อมของนักศึกษาพยาบาลต่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ และหาความสัมพันธ์ระหว่างผลการสอบรวบยอดกับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นประชากรทั้งหมดที่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2550 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 113 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการสอนเสริมและการสอบรวบยอด และแบบสอบถามความพร้อมในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีการให้คะแนนเป็น 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นอาจารย์ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 3 คน และผ่านการพิจารณาและตรวจสอบจากคณะกรรมการวิจัยและพัฒนาวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และนำมาปรับปรุงแก้ไขแล้วจึงนำไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค (α - cronbach) เท่ากับ 0.77

จริยธรรมการวิจัยและการพิทักษ์สิทธิผู้เข้าร่วมการวิจัย

การวิจัยนี้ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยจากคณะกรรมการวิจัยของคณะพยาบาลศาสตร์ และคณะกรรมการพิจารณาการทำวิจัยของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และมีการพิทักษ์สิทธิผู้เข้าร่วมการวิจัยโดยแจ้งให้ทราบว่า การเข้าร่วมการวิจัยเป็นไปตามความสมัครใจ ผู้เข้าร่วมวิจัยมีสิทธิในการปฏิเสธหรือยกเลิกการเข้าร่วมวิจัยเมื่อใดก็ได้โดยไม่มีผลใด ๆ ต่อผู้เข้าร่วมวิจัย และข้อมูลของผู้เข้าร่วมวิจัยจะนำเสนอในภาพรวมเพื่อประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น

วิธีการดำเนินวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยและแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับการพิทักษ์สิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัย รวมทั้งชี้แจงให้เข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมการสอนเสริมและสอบรวบยอดของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

2. ผู้วิจัยเริ่มกิจกรรมการสอนเสริมด้วยการแบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มย่อยเพื่อให้ช่วยกันทบทวนความรู้ในแต่ละรายวิชาและจัดให้มีนักศึกษาที่มีความรู้ความถนัดในแต่ละวิชาเป็นผู้นำการทบทวนความรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer group) มีการทำแบบฝึกหัดเพื่อทดสอบความเข้าใจในบทเรียน รวมทั้งจัดให้มีอาจารย์ประจำรายวิชาเป็นที่ปรึกษา หลังจากนั้นให้อาจารย์แต่ละรายวิชาสอนเสริมและสรุปสาระสำคัญให้นักศึกษาเข้าใจ พร้อมทั้งให้นักศึกษาสอบรวบยอด 8 วิชา โดยจัดสถานการณ์ในการสอบให้เหมือนกับการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ที่สภากาชาดพยาบาลจัดสอบ ทำยสุดได้สะท้อนผลการสอบ (เฉลยข้อสอบ) ในทุกวิชาเพื่อให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาของแต่ละวิชาเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมการเสริมแรง ให้กำลังใจแก่นักศึกษาโดยจัดให้รุ่นพี่พยาบาลที่สำเร็จการศึกษาแล้วมาเล่าประสบการณ์และการเตรียมตัวสอบและเทคนิคในการทำข้อสอบ ตลอดจนมีกิจกรรมการติดยานับเวลาถอยหลัง (Count down) เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเตรียมตัวสอบมากขึ้น

3. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 107 คน ประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการสอนเสริมและการสอบรวบยอด และความพร้อมของตนเองต่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 107 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. ติดตามเก็บข้อมูลผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ของนักศึกษาที่สอบครั้งแรกในเดือน มีนาคม 2551

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการสอนเสริมและการสอบรวบยอดวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ข้อมูลความพร้อมของตนเองต่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ข้อมูลผลการสอบรวบยอดและผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ
4. ความสัมพันธ์ระหว่างผลการสอบรวบยอดกับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบไคร้สแควร์ (Chi-square test)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลต่อการจัดกิจกรรมการสอนเสริมและการสอบรวบยอดสาขาพยาบาลศาสตร์ พบว่าส่วนใหญ่ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการสอนเสริมและการสอบรวบยอดอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด กิจกรรมที่นักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุดคือ กิจกรรมสะท้อนผลการสอบรวบยอด (เฉลี่ยข้อสอบ) เพราะช่วยให้ทราบเทคนิคในการตอบข้อสอบ ($\bar{x} = 4.69$ SD = 0.55) ส่วนกิจกรรมที่นักศึกษามีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ กิจกรรมการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ($\bar{x} = 3.66$ SD = 0.83) (ตารางที่ 1 และ 2)
2. ความพร้อมของนักศึกษาพยาบาลต่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความพร้อมต่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ในระดับปานกลาง (ตารางที่ 3) สำหรับ 8 วิชาที่นักศึกษาจะต้องสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พบว่าวิชาที่นักศึกษามีความพร้อมในการสอบน้อยที่สุดคือ วิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช ส่วนวิชาที่นักศึกษามีความพร้อมในการสอบมากที่สุด คือวิชาการผดุงครรภ์
3. ผลการสอบรวบยอดของนักศึกษาพยาบาล
ผลการสอบรวบยอดพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่สอบรวบยอดผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 เพียง 1 ถึง 2 วิชา (ตารางที่ 4) ส่วนนักศึกษาที่สามารถสอบผ่านทั้ง 8 วิชา มีจำนวน 1 คน ทั้งนี้วิชาที่นักศึกษาสอบผ่านได้มากที่สุดคือ วิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ และวิชาที่นักศึกษาสอบผ่านได้น้อยที่สุดคือ วิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช (ตารางที่ 5)
4. ผลของการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการ

ผดุงครรภ์พบว่ามึ้นักศึกษาจำนวน 36 คน ที่สามารถสอบผ่านร้อยละ 60 ทั้ง 8 วิชา สำหรับวิชาที่ นักศึกษาสอบผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ รองลงมาคือวิชาการพยาบาล สุขภาพจิตและจิตเวช และวิชากฎหมายวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จรรยาบรรณวิชาชีพ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ส่วนวิชาที่นักศึกษาสอบผ่านเกณฑ์น้อยที่สุดคือวิชาการพยาบาล อามัยชุมชนและการรักษาพยาบาลขั้นต้น (ตารางที่ 6 และ ตารางที่ 7)

5. ความสัมพันธ์ระหว่างผลการสอบรวบยอดกับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

ผลการวิจัยนี้ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างผลการสอบรวบยอดของนักศึกษาพยาบาลกับผล การสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ตารางที่ 8)

การอภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยจะขอนำเสนอใน 4 ประเด็นดังนี้

1. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการสอนเสริมและการสอบรวบยอดเพื่อ เตรียมความพร้อมในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุง ครรภ์

2. ความพร้อมของนักศึกษาในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการ พยาบาลและการผดุงครรภ์

3. ผลการสอบรวบยอดของนักศึกษาพยาบาลและผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

4. ความสัมพันธ์ระหว่างผลการสอบรวบยอดของนักศึกษาพยาบาลกับผลการสอบขึ้น ทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

1. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการสอนเสริมและการสอบ รวบยอด

การจัดกิจกรรมการสอนเสริมและการสอบรวบยอดของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการสอน เสริมทุกกิจกรรมรวมทั้งการจัดให้มีการสอบรวบยอดอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด (ตารางที่ 1) และ กิจกรรมที่นักศึกษาพึงพอใจมากที่สุด 3 ลำดับแรกคือ ความพึงพอใจที่มีการเฉลยข้อสอบรวบ ยอดเพราะช่วยให้ทราบเทคนิคในการตอบข้อสอบเพิ่มขึ้น ความพึงพอใจที่มีการเฉลยข้อสอบรวบ ยอดเพราะช่วยให้มีความเข้าใจเนื้อหามากขึ้น และความพึงพอใจต่อการสอนเสริมของวิชาการ

ผดุงครรภ์ (ตารางที่ 1) และเมื่อพิจารณาลำดับของความพึงพอใจต่อกิจกรรมการสอนเสริมและ สอบรวบยอดในภาพรวม พบว่ากิจกรรมที่นักศึกษาพึงพอใจ 3 อันดับแรกคือ กิจกรรมการสอนเสริม โดยอาจารย์ กิจกรรมการสอบรวบยอด และกิจกรรมการเฉลยข้อสอบรวบยอด (ตารางที่ 2) เนื่องจากนักศึกษาให้ความเห็นว่าช่วยให้มีความเข้าใจเนื้อหาวิชามากขึ้นและช่วยให้ทราบเทคนิค ในการตอบข้อสอบเพิ่มขึ้น ส่วนกิจกรรมเตรียมความพร้อมในรูปแบบการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน นักศึกษามีความพึงพอใจในลำดับกลางๆ อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ส่วนใหญ่ไม่ได้อยู่หอพักของมหาวิทยาลัย บางคนอยู่หอพัก นอกมหาวิทยาลัย ซึ่งมีทั้งอยู่ใกล้และไกลจากมหาวิทยาลัย บางคนอยู่บ้านต้องเดินทางมาเรียน ตอนเช้าและกลับบ้านตอนเย็น ดังนั้นนักศึกษาจะอยู่ไม่พร้อมเพรียงกันจึงทำให้นักศึกษามีความ พึงพอใจต่อกิจกรรมกลุ่มเพื่อนสอนเพื่อนในลำดับกลางๆ สำหรับกิจกรรมที่นักศึกษามีความพึงพอใจ เป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่ กิจกรรมการทำแบบฝึกหัด 8 วิชา ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าระยะเวลาที่ให้ นักศึกษาทบทวนและทำแบบฝึกหัด 8 วิชาที่ต้องสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ นั้นเป็นช่วง ระยะเวลาที่นักศึกษาต้องฝึกภาคปฏิบัติหลายวิชาสลับกัน ซึ่งบางวิชาต้องไปแหล่งฝึกปฏิบัติใน ต่างจังหวัดทำให้ไม่สะดวกต่อการทบทวนตำราและค้นคว้าเพื่อตอบคำถามในแบบฝึกหัดที่อาจารย์ แต่ละวิชาเตรียมไว้ให้นักศึกษา จึงทำให้นักศึกษามีความพึงพอใจในกิจกรรมนี้ในลำดับท้ายสุด

2. ความพร้อมของนักศึกษาในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ การพยาบาลและการผดุงครรภ์

จากกิจกรรมการสอนเสริมที่คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้จัดให้นักศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาก่อนการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์นั้นพบว่า นักศึกษามีความพร้อมในด้านต่างๆ ส่วน ใหญ่อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก (ตารางที่ 3) ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับ ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติที่มีผู้สอบผ่านจำนวนน้อย แต่ผลการวิจัยสอดคล้องกับ การศึกษาของนัยนา อินธิโชติ (2549) ที่พบว่า การเตรียมตัวสอบความรู้ของผู้ขอขึ้นทะเบียนรับ ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่งอยู่ในระดับปานกลางและ การเตรียมตัวของผู้สอบไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบวัดความรู้ของผู้ขอสอบขึ้นทะเบียนรับ ใบอนุญาตฯ เนื่องจากมีปัจจัยหลายอย่างที่มีผลต่อการสอบวัดความรู้ เช่น เกรดเฉลี่ยสะสมก่อน เข้าการศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร คุณลักษณะของผู้เรียน คุณลักษณะของผู้สอน วิธีการจัดการเรียนการสอน และวิธีดำเนินการของสถานการศึกษา

สำหรับใน 8 วิชาที่นักศึกษาจะต้องสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์พบว่า วิชาที่นักศึกษามีความพร้อมในการสอบน้อยที่สุดคือ วิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช ส่วนวิชาที่นักศึกษามีความพร้อมในการสอบมากที่สุดคือ วิชาการผดุงครรภ์ ซึ่งสอดคล้องกับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการสอนเสริมและการสอบรวบยอดเพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ที่พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการสอนเสริมของวิชาการผดุงครรภ์ในระดับมากที่สุด

3. ผลการสอบรวบยอดของนักศึกษาพยาบาลและผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

หลังจากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาต ฯ แล้ว คณะพยาบาลศาสตร์ ได้จัดกิจกรรมการสอบรวบยอดเพื่อให้นักศึกษาได้ประเมินความสามารถของตนเองก่อนการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาต ฯ จริง ผลการสอบรวบยอดพบว่ามีนักศึกษาเพียง 1 คนเท่านั้นที่สอบผ่านร้อยละ 60 ทั้ง 8 วิชา ส่วนใหญ่นักศึกษาสอบรวบยอดผ่านเพียง 1 – 2 วิชาเท่านั้น (ตารางที่ 5) ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของดาวิณี สุวภาพและคณะ (2547) ที่พบว่าบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิตสามารถสอบรวบยอดผ่านเกณฑ์ที่กำหนดเฉลี่ย 1.51 รายวิชาจาก 8 รายวิชา ทั้งนี้วิชาที่นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติสอบผ่านได้น้อยที่สุดคือ วิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช (ตารางที่ 6) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่านักศึกษามีความพร้อมน้อยที่สุดในการสอบวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช (ตารางที่ 3)

ผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พบว่ามีนักศึกษาจำนวน 36 คน (ร้อยละ 33.65) ที่สามารถสอบผ่านร้อยละ 60 ทั้ง 8 วิชา และนักศึกษาจำนวน 43 คน (ร้อยละ 40.19) สามารถสอบผ่านเกณฑ์ได้ 7 วิชา (ตารางที่ 7) สำหรับวิชาที่นักศึกษาสอบผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ ร่องลงมาคือ วิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช และวิชากฎหมายวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จรรยาวิชาชีพและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องฯ ส่วนวิชาที่นักศึกษาสอบผ่านเกณฑ์น้อยที่สุด คือ วิชาการพยาบาลอนามัยชุมชนและการรักษาพยาบาลขั้นต้น (ตารางที่ 8) ซึ่งผลการสอบดังกล่าวไม่สอดคล้องกับความพร้อมของนักศึกษาในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ที่อยู่ในระดับมาก และไม่สอดคล้องกับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการสอนเสริมและการสอบรวบยอดเพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ที่อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี

ตามการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ได้ร้อยละ 33.65 ยังเป็นผลการสอบที่ต่ำกว่าความคาดหวังของคณาจารย์ที่พยายามจัดกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งกิจกรรมการสอนเสริมและสอบรวบยอดเพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ของการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ให้มากที่สุด การที่ผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ ไม่ได้ผลดังที่คณาจารย์คาดหวังไว้ อาจอธิบายได้ดังต่อไปนี้

3.1 ปัจจัยด้านนักศึกษา

นักศึกษาที่คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ รับเข้าศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 นั้นมีระดับการเรียนเฉลี่ย (GPA) ก่อนเข้าศึกษาต่ำกว่าคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งคล้ายๆ กับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนอื่น ๆ จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลของมหาวิทยาลัยเอกชนต้องใช้ความพยายามในการเรียนสูงจึงจะมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของสภาการพยาบาลเกี่ยวกับการสอบความรู้ของผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ (วิจิตร ศรีสุพรรณ; สุปราณี อัทธเสรี; และนพรัตน์ ราชภรณ์. 2551) ที่พบว่าผลการสอบในปี 2551 มีสถาบันการศึกษาพยาบาลเพียง 9 สถาบันเท่านั้นที่สอบผ่านเกณฑ์ของสภาการพยาบาล (ร้อยละ 70 ของจำนวนนักศึกษาที่เข้าสอบในครั้งแรก) และมีสถาบันการศึกษาถึงร้อยละ 84.75 ที่ผลการสอบของบัณฑิตต่ำกว่าเกณฑ์ โดยไม่มีสถาบันเอกชนแห่งใดที่มีผลการสอบผ่านเกณฑ์ และสอดคล้องกับการศึกษาของนัยนา อินธิโชติ (2549) ที่พบว่าผลการสอบความรู้ของผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง ปีการศึกษา 2548 มีผู้สอบผ่านทุกรายวิชาคิดเป็นร้อยละ 67.20 และในปีการศึกษา 2551 ผลการสอบความรู้ของผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร ผู้สอบผ่านทั้ง 8 รายวิชาร้อยละ 72.20 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับหลายๆ การศึกษาที่พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์หรือดัชนีชี้ความสำเร็จในการสอบวัดความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพคือคะแนนสอบเข้าศึกษาต่อ และเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร (จรุณี วารหัส และคณะ. 2542 ; ตริชดา ปูนสำเร็จ และอัญชดี กลิ่นอวล . 2545 ; ประไพจิตร โสมภิมร์ และคณะ. 2546 ; ดาริณี สุวภาพ และคณะ. 2547 และโสมภพร ศรีไชยและคณะ. 2550) ทั้งนี้จากการศึกษาของนัยนา อินธิโชติ. (2549) ยังพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมก่อนเข้าศึกษาสูงมีโอกาสสอบผ่านความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ จากสภาการพยาบาลสูงกว่าผู้สำเร็จการศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมก่อนเข้าศึกษาต่ำโดยในแต่ละหน่วยของเกรดเฉลี่ยสะสมที่เพิ่มขึ้นจะมีโอกาสสอบผ่านความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ จากสภาการพยาบาลถึง 3.63 เท่า รวมทั้งผู้สำเร็จ

การศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรสูงมีโอกาสสอบผ่านความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาต ฯ จากสภาการพยาบาลสูงกว่าผู้สำเร็จการศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรต่ำ โดยในแต่ละหน่วยของเกรดเฉลี่ยสะสมที่เพิ่มขึ้นจะมีโอกาสสอบผ่านความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาต ฯ จากสภาการพยาบาลถึง 20.13 เท่า

3.2 ปัจจัยทางด้านการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนทางการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพควรมีกิจกรรมการสอนที่หลากหลายโดยเฉพาะการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น การสอนแบบอภิปราย (Discussion) การสอนโดยการวิเคราะห์สถานการณ์หรือกรณีศึกษา (Case analysis, Case study) การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem base learning) เป็นต้น เนื่องจากการเรียนรู้ดังกล่าวสามารถส่งเสริมให้นักศึกษามีการพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงคือตัดสินใจแก้ไขปัญหาทางการพยาบาลได้ดี และสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ (พรศิริ พันธสี และอรพินท์ สีขาว. 2551; อรพินท์ สีขาว และคณะ. 2548; อังคณา สรียาภรณ์ และคณะ. 2547 และสมบัติ สกุลพรรณ อัครวิณี นามะกันคำ และสถิต วงศ์สุรประภิต.2548)

จากผลการวิจัยอภิปรายได้ว่า ปัจจุบันคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีนักศึกษาเพิ่มขึ้นมาก การจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่มีการจัดให้นักศึกษาเรียนภาคทฤษฎีให้เสร็จสิ้นทั้งวิชาภายใน 4 สัปดาห์แรกของภาคการศึกษา หลังจากนั้นบางวิชาอาจแบ่งนักศึกษาเป็น 2 กลุ่ม บางวิชาแบ่งเป็น 3 กลุ่ม และบางวิชาแบ่งเป็น 4 กลุ่ม หมุนเวียนไปฝึกภาคปฏิบัติตามแหล่งฝึกต่าง ๆ ซึ่งทำให้การเรียนเนื้อหาในภาคทฤษฎีต้องเรียนอย่างเร่งรีบ การจัดการเรียนการสอนไม่สามารถจัดให้หลากหลายได้เนื่องจากมีระยะเวลาสั้นเกินไป ทำให้นักศึกษาไม่ค่อยได้มีโอกาสเรียนแบบคิด วิเคราะห์ หรือแก้ปัญหาตามสถานการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของลัดดาวัลย์ ไวยะสุรสิงห์ (2539) ที่พบว่าควรจัดการเรียนการสอนแต่ละวิชาในภาคทฤษฎีให้เหมาะสม ไม่เร่งรัดนักศึกษามากจนเกินไปเพื่อให้นักศึกษาได้มีเวลาในการคิดรวบยอดของเนื้อหาสาระที่เรียนในแต่ละวิชาซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนได้ดีกว่าการท่องจำ นอกจากนี้จากการศึกษาของจุฬารักษ์ กวีวิวิธ และคณะ (2543) พบว่าระยะเวลาหลังเรียนทฤษฎีมีความสัมพันธ์ทางลบค่อนข้างมากกับผลการเรียนรู้ทางคลินิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ นักศึกษาที่ฝึกภาคปฏิบัติโดยมีระยะเวลาหลังเรียนทฤษฎีนานที่สุดจะมีผลการเรียนรู้ในคลินิกต่ำที่สุดเนื่องจากขาดความต่อเนื่องในการเรียนรู้เป็นเวลานาน นักศึกษามักจะลืมสิ่งที่ได้เรียนรู้จากภาคทฤษฎีและนำมาประยุกต์ใช้ในภาคปฏิบัติได้น้อยลง ทั้งนี้ความรู้ทางทฤษฎีและ

ขอบเขตของสติปัญญาจะเกิดขึ้นได้จะต้องเป็นผลมาจากการสอนที่มีการถ่ายทอดในระยะเวลาที่เหมาะสม ดังนั้นจากการจัดการเรียนการสอนของคณะพยาบาลศาสตร์ดังกล่าวจึงส่งผลให้นักศึกษาส่วนใหญ่มีการเรียนแบบท่องจำเพื่อนำเนื้อหาที่เรียนไปสอบให้ผ่านเกณฑ์ในแต่ละวิชาที่เรียนเท่านั้น เมื่อถึงเวลาสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จึงส่งผลให้นักศึกษาทำข้อสอบไม่ค่อยได้ และไม่คอยทันตามกำหนดเวลา เนื่องจากข้อสอบส่วนใหญ่เป็นข้อสอบเชิงวิเคราะห์สถานการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษานโยบาย อินธิโชติ (2549) ที่ได้จากการสนทนากับกลุ่มตัวอย่างโดยกลุ่มตัวอย่างระบุว่า ส่วนใหญ่ข้อสอบวัดความรู้ของสภาการพยาบาลไม่ได้ได้อยู่แต่ในตำราอย่างเดียวแต่เป็นข้อสอบเชิงสถานการณ์

3.3 ปัจจัยด้านผู้สอน

ปัจจุบันคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติรับนักศึกษาพยาบาลจำนวนมากขึ้น และสภาการพยาบาลได้กำหนดมาตรฐานในการจัดการเรียนการสอนให้สัดส่วนผู้สอนต่อนักศึกษาในภาคปฏิบัติไม่เกินหนึ่งต่อแปด ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้สอนในวิชาภาคปฏิบัติจำเป็นต้องแบ่งนักศึกษาหลายกลุ่มมากขึ้น ผู้สอนจึงต้องใช้เวลาสอนนักศึกษามากขึ้นถึงสัปดาห์ละ 4 – 5 วัน นอกจากนั้นคณะพยาบาลศาสตร์ยังมีการเปิดสอนหลักสูตรอื่น ๆ เพิ่มเติม ได้แก่ หลักสูตรปริญญาโท 2 สาขา และหลักสูตรผู้ช่วยพยาบาล สิ่งเหล่านี้จึงทำให้ผู้สอนมีภาระงานสอนและภาระงานอื่น ๆ เพิ่มขึ้นมาก จึงทำให้ผู้สอนมีเวลาในการพัฒนาการเรียนการสอนที่หลากหลายให้นักศึกษาพยาบาลในระดับปริญญาตรีน้อยลง

3.4 ปัจจัยด้านสิ่งเกื้อหนุนในการเรียนของนักศึกษา

สภาพแวดล้อมที่ดีและเหมาะสม รวมทั้งสิ่งสนับสนุนทางการศึกษามีความสำคัญต่อกระบวนการเรียนการสอน เนื่องจากสามารถเอื้ออำนวยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ได้ดี เช่น การมีสภาพห้องเรียนที่เหมาะสมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนและส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่หรือการทำกิจกรรมกลุ่ม การมีห้องสมุดที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลทางวิชาการ ทั้งเอกสาร ตำรา เทคโนโลยีทางการศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศ (อินเทอร์เน็ต) โดยมีสัดส่วนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา รวมทั้งมีการบริหารงานที่สะดวกนักศึกษาสามารถเข้าถึงได้ง่าย (ลำเนาวัลย์ ขจรศิลป์. 2542 ; ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2543 ; ณัฐสุรางค์ บุญจันทร์ ถนอมขวัญ ทวีบุรณ์ และสมจินต์ เพชรพันธุ์ศรี. 2545)

นอกจากนี้ด้านหอพักเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ช่วยให้สถาบันการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิต ช่วยให้นักศึกษาได้พัฒนาความสามารถทางสังคมในการมี

ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นซึ่งส่งผลให้นักศึกษาได้พัฒนาทางด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม (สำเนาวิชาจรศิลป์. 2542)

จากผลการวิจัยอธิบายได้ว่า ปัจจุบันคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีแหล่งฝึกปฏิบัติสำหรับนักศึกษาจำนวนมากกระจายอยู่ทั้งในเมืองและนอกเมือง บางแห่งอยู่ต่างจังหวัดห่างไกลจากมหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องอยู่หอพักที่ใกล้กับแหล่งฝึกปฏิบัติ นักศึกษาไม่สามารถเดินทางกลับมาใช้สิ่งเกื้อหนุนในการเรียนที่มหาวิทยาลัยได้ ประกอบกับแหล่งฝึกปฏิบัติไม่มีสิ่งเกื้อหนุนดังกล่าวที่จะส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาหรือค้นคว้าหาความรู้เพื่อให้พร้อมต่อการเรียนภาคปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของน้ำทิพย์ วิภาวัน (2547) ที่พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีการใช้และมีความต้องการใช้สิ่งเกื้อหนุนในการเรียน เช่น อินเทอร์เน็ตในห้องสมุดในระดับมาก และสอดคล้องกับการศึกษาของชฎาพร คงเพชร (2548) ที่พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมการสอบเพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่งที่สำคัญคือการทำให้นักศึกษามีเวลาอ่านทบทวนความรู้และการค้นคว้าจากสื่อต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตจากห้องสมุด นอกจากนี้แหล่งฝึกปฏิบัติบางแห่งไม่มีหอพักใกล้กับแหล่งฝึก นักศึกษาต้องตื่นแต่เช้าและกลับมหาวิทยาลัยค่ำมากเนื่องจากต้องเดินทางไกลไปกลับทุกวันทำให้เหนื่อยล้าและไม่มีเวลาในการทบทวนหรือค้นคว้าหาความรู้เพื่อเตรียมพร้อมในการเรียนภาคปฏิบัติในวันรุ่งขึ้น นอกจากนี้แหล่งฝึกปฏิบัติส่วนใหญ่ยังไม่มีห้องที่เป็นสัดส่วนสำหรับให้นักศึกษาได้มีการประชุมกลุ่ม (Conference room) เพื่อร่วมกันอภิปราย วิเคราะห์ปัญหาและการพยาบาลผู้ป่วยและสรุปความคิดรวบยอดในแต่ละครั้งที่ฝึกปฏิบัติกับผู้ป่วย สิ่งเหล่านี้จึงเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาและส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการสอบความรู้ขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์อย่างมาก

4. ความสัมพันธ์ระหว่างผลการสอบรวบยอดของนักศึกษาพยาบาลกับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

จากผลการวิจัยไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างผลการสอบรวบยอดของนักศึกษาพยาบาลกับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากการเตรียมความพร้อมในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาต ฯ ให้นักศึกษาฯ ยังไม่มีประสิทธิภาพที่ดีพอเพราะการเตรียมความพร้อมในหลาย ๆ ด้านพบว่ายังอยู่ในระดับปานกลาง (ตารางที่ 2) ดังนั้นสถาบันการศึกษาควรหาแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเตรียมความพร้อมให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยอาจกำหนดวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาต ฯ การปรับเปลี่ยนแผนแม่บทการศึกษา การปรับนิสัยในการเรียนของนักศึกษา การสร้างแรงจูงใจการเรียน ตลอดจนการสอนเสริมและสอบรวบยอดที่เข้มข้น

เพื่อให้ นักศึกษามีความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้น เน้นประเด็นความเชื่อมโยงความรู้ภาคทฤษฎีสู่ภาคปฏิบัติเพื่อส่งผลให้สามารถแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีขึ้น (นันทา คุณรัตนศิริ; กัลยา รัตน์ อานนทรัตน์; กليبแก้ว จันทรหงส์ และกฤษณาพร ทิพย์กาญจนระชา. 2552)

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากปัญหาหรือปัจจัยที่ทำให้ นักศึกษามีผลการสอบความรู้ขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ไม่ได้ตามความคาดหมายจึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. สถาบันการศึกษาควรตระหนักถึงเกณฑ์การคัดเลือกนักศึกษาเพื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตและมีการตรวจสอบความสามารถทางวิชาการของนักศึกษาเป็นระยะ ๆ ก่อนสำเร็จการศึกษา

2. สถาบันการศึกษาควรปรับปรุงแนวทางในการจัดการเรียนการสอนทั้งด้านผู้สอนและการจัดกิจกรรมการสอน กล่าวคือ ควรจัดให้ผู้สอนมีภาระงานที่เหมาะสมเพื่อจะได้มีเวลาในการพัฒนาการเรียนการสอนนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่วนกิจกรรมการสอนควรมีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเอง (Self directed learning) เน้นให้นักศึกษาคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ

3. สถาบันการศึกษาควรส่งเสริมให้แหล่งฝึกปฏิบัติของนักศึกษาหรือหอพักนักศึกษามีหนังสือ ตำรา สื่อต่างๆ เครื่องคอมพิวเตอร์ และระบบสารสนเทศ (อินเทอร์เน็ต) เพื่อจะได้ส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาหรือค้นคว้าหาความรู้เพื่อให้พร้อมต่อการเรียนภาคปฏิบัติ ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษามีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งจากประสบการณ์ที่เรียนรู้จากการเรียนภาคปฏิบัติ และสามารถนำไปใช้ในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น